

Belgium Minimum Income Network (Year 2 Report 2014)

The Progressive Realization of Adequate Minimum Income Schemes

What is the EMIN Project?

Bringing together various experts, professionals, academics and diverse entities active in the fight against poverty and social exclusion, the EUROPEAN MINIMUM INCOME NETWORK aims at building consensus towards the progressive realisation of adequate and accessible minimum income schemes in EU Member States.

The EMIN is a two-year project (2013-2014) funded by the European Commission, in line with the European Commission's Active Inclusion Recommendation of 2008, the Europe 2020 Strategy and in the context of the European Platform against Poverty and Social Exclusion.

You can also follow the work of the EMIN by clicking on 'follow' once you are on the EMIN blog <http://emin-eu.net>

Acknowledgements:

This report has been developed by BAPN (Belgian Anti-Poverty Network) commissioned by BMIN, the Belgian Minimum Income Network.

Particular thanks are due to all BMIN partners, who contributed actively in the discussions and the design of the roadmap: Belgian Anti-Poverty Network (BAPN) - ABVV-FGTB - ACLVB-CGSLB - ACV-CSC - Brussels Platform Armoede (BPA) – Dynamo International - Forum Bruxellois de Lutte contre la Pauvreté (FBLP) - Netwerk tegen Armoede (NtA) - Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté (RWLP) - Marie-Thérèse Casman (sociologue Université de Liège) - Bérénice Storms (chercheuse senior UA, directrice de l'étude Cebud) - Karel Van den Bosch (Herman Deleeck Centrum voor Sociaal Beleid) – Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale – SPP Intégration Sociale, Lutte contre la Pauvreté, Economie Sociale et Politiques des Grandes Villes

Produced under Commission Tender N° VT/2011/100 Pilot project – Social solidarity for social integration

The opinions expressed do not represent the European Commission's official position.

Contents

1. Road Map for the Progressive realization of Adequate Minimum Income Schemes	4
2. Developing Consensus for the Road Map	11
3. Steps taken to advance the road map	13
4. Future Activities	16

1) **Road Map** for the Progressive realization of Adequate Minimum Income Schemes

A) Obstacles to the implementation of adequate minimum income schemes, identified in the first year report:

1. The right to social integration

- a) Social Integration is declared as a right (in theory), but persons entitled to the minimum income testify that the PCSW imposes so many additional conditions that the right isn't guaranteed any more (in practice). The more conditions, the more obstacles, the more exclusion, the more poverty.
- b) Also the large room for local interpretation of the national law is undermining the equality principle. In similar situations there is a difference of outcome when you make the same application in municipality A or B.
- c) The possibility for applicants to obtain additional social assistance isn't publicised enough by the PCSWs. Many people don't use it because they don't know about it.
- d) The same problem exists concerning the recourse to the Labour Tribunal in case of a negative decision. Many people are not informed about it and if they know, the accessibility to procedures is rather difficult.

2. Eligibility conditions

Specific problems occur for homeless people because they have no own address to prove that they are residing in the municipality or even in the country.

3. Amount of living wage

- a) Belgian authorities at all levels have accepted already since 2000 the European Poverty Threshold for our country in the frame of the Lisbon Strategy. A living wage is attributed on the basis of a social inquiry that shows that the applicant has no other means of income. The actual amounts force applicants to live in poverty. That can't be an acceptable outcome / objective for public authorities.
- b) In Belgium a reference budget has been developed that could also be taken as a reference to raise the minimum income amount.
- c) The household status 'cohabitant' in determining the amount of the living wage creates inequalities and dependencies and is often arbitrary. It leads to less family allowance and in case you are living in social housing the rent is going up.
- d) The evolution of the amount of the living wage is not following the evolution of the cost of living. The price index used to uprate the living standard in Belgium (so called 'health index') does not contain all products. The gap between the living wage and the living standard is increasing. Despite some extra raise for the living wage there is constantly a bigger loss of purchase power of the living wage in comparison with average incomes.

4. Time duration and conditionality rules

In almost all cases PCSWs impose additional conditions to obtain a minimum income / living wage¹. People are forced to accept a job even when they are still confronted with problems like child care, mobility, etc...

5. Link with other social benefits

- a) In associations of people experiencing poverty in many cases people complain about passing from one system to another without real progress in their life
- b) Still in too many situations when you are changing from a status of beneficiary to a worker status, once your contract is finished it takes a lot of administration and uncertainty to get a living wage or other allowance again, sometimes with loss of some social advantages you had before.

6. Transition to employment

We focused on the most important measures: Article 60 and 61

- a) Art.60 and 61 are limited in time. They are meant to bring people in another allowance system (unemployment benefit) but not in real work.
- b) The training that is provided during this period to be better prepared for the labour market is not sufficient.
- c) Municipalities receive a remuneration for each person they employ under art 60. Local authorities use this system also for tasks they are obliged to do... but at a cheaper cost. In this way this system is threatening real employment especially for low skilled employees.
- d) In the frame of the last institutional reform of the state, the art 60 and 61 system will be transferred to the regions with the consequence that these systems will be (even more) differently accessible depending on the region.

7. Access to quality services

- a) Banking services are not always accessible to people with low income. Many banks still refuse to open an account when people can't guarantee a certain level of regular income, despite a law that obliges them to accept everyone without any distinction already for a long time (law of 01/09/2003).
- b) Many services are not aware about the excluding nature of many of their arrangements. More and more companies want to be contacted exclusively by internet. People who can't afford a computer and/or internet connection at home have difficulties to contact those companies.

1

Social Integration is declared as a right (in theory), but persons entitled to the minimum wage testify that the PCSW imposes so many additional conditions that the right isn't guaranteed any more (in practice). The more conditions, the more obstacles, the more exclusion, the more poverty. (Source : Year 1 Report Minimum Income Schemes in Belgium)

- c) Access to juridical services is very difficult. The remuneration for free legal assistance of a lawyer (pro deo) is so low that pro deo lawyers can't deliver the necessary services.

- d) Except for urgent medical care undocumented people (illegally in the country) have not the same access to services as Belgian citizens. Consequently they are confronted with more difficulties with additional costs as a consequence. They can't make use of e.g. childcare or social housing.

8. Active Inclusion policy

The recommendation of Active Inclusion is implemented in a bad way by nearly all governments. The focus only on activation in view of entering the labor market continues. Governments don't apply the three strands (adequate income, inclusive labor market and access to quality services) at the same level as indicated in the recommendation.

B) Roadmap developed by the Belgian Minimum Income Network, to overcome this obstacles:

Starting from the richness and strength of people !

In 2008 the Court of Audit calculated that the increase in allowances and replacement incomes to the European poverty threshold would cost 1.25 billion per year. Today, indexed with 20%, it would be an estimated 1.5 billion euros per year. It's a large amount but not unrealistic if politics really are serious about the fight against poverty - and we want to assume it. In comparison, the notional interest deduction costs the Federal Government 6 billion euro annually.

When people succeed to escape from poverty it means also a huge savings on all kinds of social expenditure in health care, assistance, social security... Since low income groups have to spend in proportion a much larger part of their income on consumer goods than well-off groups, raising the lowest benefits means also immediately an important injection into our economy.

▶ ***All allowances and incomes have to be increased until above the poverty threshold.²***

From the beginning in the next federal coalition agreement

Because this kind of drastic decisions no longer meets once a coalition agreement is made and the headlines of the multi-annual budget are laid down, this has to be put immediately in the new coalition agreement!

Accelerated catching up and welfare resistance of the allowances is necessary

▶ ***An accelerated catching up and welfare resistance of the allowances are necessary to meet our commitments in the context of Europe 2020.***

Belgium has committed in 2010 to get 380,000 people out of poverty by 2020. Since this engagement poverty has still increased (based on EU-SILC 2012) with approximately 150,000 people. The data are hobbling behind on the reality. Therefore, if only allowances are to be increased above the poverty threshold followed by adaption to the index AND 3 times (2015-2016, 2017-2018, 2019-2020) 2% increase in the next 6 years, Belgium will NOT achieve its target!

To obtain this commitment, there is a strong need to catch up. So, the next Federal Government has to introduce the necessary adjustments: immediate increase to above the poverty threshold (tested against

² We use here consciously the term 'poverty threshold' and not 'at-risk-of-poverty threshold'. Only talking about a 'high risk' obscures the fact that so many people are effectively forced to survive in poverty.

the amount indicated by reference budgets and, where necessary, adapted to this amount), indexing and an increase of more than 2 x 3% for 2018.

- ▶ ***The index itself should not be further eroded,***

Either directly i.e. by not including certain prices of consumer goods in the calculation of the index, nor indirectly, i.e. by intervening on a non-sustainable way on the price of some goods. Index jumps are all totally out of the question!

Real poverty threshold

Currently we work with the European at-risk-of-poverty threshold, equal to 60% of the median income in a Member State. To calculate, one leaves from the EU-SILC survey, but one is forced to use the available figures, which usually are nearly 2 years old (today 2011).

- ▶ ***The poverty threshold should be updated annually on the basis of the expected evolution of the GNP, of its expected evolution of the median income and taking into account the wage index.***
- ▶ ***The adequacy of the poverty threshold should be checked against by means of the budget standard.***
- ▶ ***There should be a framework directive about European minimum income. The next Federal Government must actively promote it.***

Minimum income and work

- ▶ ***Wages have to be adequate.***
- ▶ ***The interprofessional minimum wage should be raised***
- ▶ ***There should be a European standard about European minimum wages. The next Federal Government must actively promote it.***
- ▶ ***The precarization of jobs must be stopped.***

Increased social contribution for temporary contracts, according to the "polluter pays" principle (in the present case, the pollution is here creation of unemployment expenditure for the Government) is a track that at least needs to be explored.

- ▶ ***The decision about the systematic run-down of the unemployment allowance has to be withdrawn.***

The decision about the systematic restriction in time of the unemployment allowance is not only against the right to a decent income (the long-term unemployed falling back on a benefit under the poverty threshold), it also narrows the problem of unemployment to the individual responsibility of the job seeker while custom and dignified jobs are not available. The pressure on the job seeker to step in in precarious jobs is irresponsible and creates new working poor.

► ***The restriction in time of unemployment allowance must be revoked.***

Tens of thousands of job seekers, including many young people and single parents, will lose their allowance on the 1st of January 2015. Some of those affected will be able to knock at the Public Centre of Social Welfare (PCSW) but a lot of them will be pushed (even more) in poverty. The suspension of these young people and other job seekers doesn't help anything at the high (youth) unemployment, and shovel the problem just to the PCSW.

Don't forget customization

Raising allowances above the at-risk-of-poverty threshold in itself is not enough. For certain specific needs and rights further customization is essential.

Families with children should continue to get an additional pay through both the taxation and the child benefit. We also require a reform which, in addition to a universal amount for each child, a more extensive social surcharge is given to all children in a vulnerable socio-economic situation.

The current status of cohabiting, whereby benefits are "creamed", gives problems already for years. The next Government should at least look if in certain housing situations of individuals who live under the same roof cannot systematically be treated similar to an isolated person. More generally, one needs to evaluate whether certain allowances not always have to be paid on an individual basis. However, we caution for simplicity: in case where derived rights protect certain groups against poverty, they should remain!

Given the inadequate allowances today **the additional financial support** that the PCSW - largely at its own expense – is offering, remains vital. But even if tomorrow the benefits from social security and welfare would rise above the at-risk-of-poverty threshold, this PCSW support should remain as an important tool. Unforeseen setbacks or one-time costs, imperfections in the other systems of social protection that make that certain costs cannot be overcome, should be able to be taken care of. Hereby customized approach is particularly important. But at the same time, it is important to start from a rights approach and to have a certain predictability of aid. The broadly accepted budget standard is the tool by excellence.

Fight underprotection.

Still too many people in poverty or with at-risk-of-poverty don't drain their rights. The reasons for this are many. Not taking up rights is met in just about all branches of social security and social assistance and is a very serious problem. The Catholic University of Leuven (Schokkaert and Bouckaert 2011) estimates the

number of beneficiaries on living wages that do not take up this right on 57% to 76%. An important weapon against underprotection is the **automatic allocation of rights**.

- ▶ ***We demand that in all systems the automatic allocation of rights is implemented at the maximum.***

More and more people in poverty point out today that their social rights eroded by (a too broad or misinterpretation of) the conditions of admission to the various systems. It is not inconceivable that a (too) strict interpretation is used because of budgetary considerations. There is a danger that social rights are violated. It's important to ensure that together with the automatic allocation of rights additional customized approach - where necessary – remains possible, in view of a full access to all rights and people do not fall through the welfare net.

- ▶ ***We ask that the conditions to access (and retain) to social security and social assistance, and the current interpretation and practice be evaluated in view of countering underprotection..***

In addition, social workers have **to work proactively** at the maximum.

- ▶ ***There should be close cooperation between partners on the field for beneficiaries being able to exhaust all of their existing rights.***

Concerning the **Public Centres for Social Welfare (PCSW)** we request a review of the needs on the field in the area of social services and an evaluation of the need for more resources. The new federal and regional governments need to make precise engagements and solutions are to be met to the financial problems of some PCSW's as a result of the financial crisis.

Specifically for the homeless (a group, taking into account the ETHOS typology, that we estimate on some tens thousands of people; after street sleepers and people who stay in institutions, it's also about people in precarious habitation, people who live temporarily at acquaintances ...), we demand that the next government finally evaluates **the legislation on the reference address**. The reference address is an instrument which allows that the right to multiple social benefits is opened. On the field we see a very poor awarding of the reference address by PCSW's. This is partly due to a poorly, sometimes conflicting and difficult enforceable regulation. The right to an address should be guaranteed for everyone. For the homeless it means often the missing link at the beginning of a long road back to a life in dignity. It's time for a new and more comprehensive legislative initiative.

2) **Developing Consensus** for the Road Map

A) General consensus between BMIN partners on the Road Map

The 25th of May, 2014, there were not only European, but also regional and national elections in Belgium. The BMIN partners decided to use this momentum, to try to realize progress in the adequacy and accessibility of minimum income schemes in Belgium. Since an engagement in the governmental agreement is considered the best guarantee to realize this, we focused our roadmap around this opportunity. This meant building consensus between all the partners on necessary steps, which could be taken by the new government, and a common advocacy strategy to take this forward.

To build this consensus, we started from the findings from the first year report, some of which were not shared by all partners. We had in-depth discussions on these findings (obstacles and recommendations on how to overcome this), and tried to build a new roadmap, shared and supported actively by all partners. This meant to elaborate some of the proposals, so adapt some others, and to leave behind a few. The expertise and knowhow of the different partners, made it possible to really strengthen some of the proposals. This resulted in the common roadmap, with recommendations for the new government, and in an reinforced Belgian Minimum Income Network with the engagement of all partners to use their networks, their singularity to take our demands forward.

Of course this meant also to acknowledge the difference between partners, differences in expertise, statute, perspective,... For example, some partners in the BMIN are people with direct experience of poverty, others are part of the Belgian Government. One partner, the PPS Social Integration, anti-Poverty Policy, Social Economy and Federal Urban Policy is a public federal entity, and could therefore –due to his legal status- not sign a memorandum for the election. Another partner, the Combat Poverty, Insecurity and Social Exclusion is an interfederal public entity who's as one of his main legal missions the organization of a structural dialogue with people in poverty and any relevant organization to make policy recommendations; signing documents of other organizations could hinder this mission. This did not prevent them to actively engage in the discussions, and to contribute to the roadmap.

B) Further consensus building between BMIN partners

Some of the proposals from the first year report, were not included in the consensus roadmap. These are proposals that come mainly from people active in the field, NGOs and people experiencing poverty. They deal with the eligibility criteria and their implementation

1) Conditionality

People experiencing poverty and their NGOs indicate that the conditions and eligibility criteria for the living wage are too strict. The eligibility conditions are described in article 3 of the law on PCSW and are as follows:

- Having one's actual residence in Belgium.

- Being 18 years old but in some cases it is also attributes to minors e.g. minors emancipated by marriage, and minors that are pregnant or already have children can count on societal solidarity.
- Possessing the Belgian nationality or belonging to one of the following categories: EU citizens, foreigners registered in the national register, recognized refugees, or stateless persons.
- Having insufficient resources whereas it is the PCSW that has the burden of proof.
- Willingness to work, unless prevented by health or equity reasons.
- Having exhausted rights to any other (social) benefits (both Belgian and foreign social rights).

NGOs and their members argue that, although the conditions appeal to a certain feeling of “fairness”, the interpretation and subsequently the practice causes insecurity, injustice, inequalities and has as consequence that the access to the so called “living wage” is impaired. According to them, this results often in exclusion and severe poverty.

Plenty examples of people denied access (or excluded temporary), because they are not able to accept a job offer (for various reasons, often related to their situation of poverty), or people being forced to sell their property (eg. their car, which they need to be mobile, to work, to take children to school,...) illustrate these difficulties. Therefore, NGOs plead for the abolition of these conditions.

2) Automatic granting

Often the path to gain access to the minimum wage is quite long and difficult, with the burden of proof (in practice) on the shoulders of the beneficiaries. This results in a huge non take up. Therefore, the suggestion was made in the first report to grant the living wage automatically.

3) Beneficiaries ?

Linked with this discussions on conditionality, there are different perspectives on the right to a dignified life (and the role minimum income plays in this). NGO's plead that a life in dignity is/should be recognized as a human right, that can never be bargained on. Therefore it should be assured for everybody, independent of other conditions. From this perspective, the situation of undocumented migrants is harrowing. Therefore, they made the proposal that the access to basic services should be guaranteed.

As mentioned above, the recommendations concerning conditionality and eligibility are not shared by all partners. As a result of the consensus building process, the partners are trying to build common solutions in defining the existing practices and ways to overcome the different approaches from different Public Centres of Social Welfare.

C) Consensus building and creating support base outside the BMIN network.

To realize progress in the accessibility and adequacy of minimum income schemes in Belgium, it is most important that there's not only consensus between the BMIN partners, but that also other partners

support and take forward the roadmap. The BMIN networks continues lobbying and campaigning activities to reach a broad consensus.

3) Steps taken to advance the road map

The steps taken to advance the roadmap are situated on different levels, targeted to different audiences, and different strategies are used.

a) Building further consensus, identifying allies

The roadmap is designed by all BMIN partners, but we are still trying to broaden our partnership and find more support. We are approaching different partners from civil society (mutualities, other NGOs). Important partners to convince in this stage are the employers and their federations.

b) Communication strategy :

The goals of the communication strategy are the following : raising awareness, creating or broadening the support base, building a stronger network and convince potential (new) allies.

To reach progress on this, we used different tools : we wrote a common press communication, with all partners, based on the common roadmap. It was published in a French and Dutch newspaper (Annex 1 + 2).

Several partners published the common memorandum on their website, in their newsletter,...

c) Giving visibility, campaigning in public spaces

We diffused our common roadmap to the audience of a conference on poverty and social under-protection, organized by one of the partners (Combat poverty, Insecurity and Social Exclusion Service).

We campaigned for an accessible and adequate minimum income during a festival, organized by NGOs working with homeless people. We distributed the roadmap to the participants.

d) Advocacy work

The advocacy work was concentrated in the first place on the (national) elections. We used the common roadmap as a memorandum, with our common recommendations. It was sent to all (democratic) political parties. We were invited by some of them before the elections, to discuss the proposals.

Several BMIN partners also used the momentum of the elections to stress the importance of our main recommendations. One example is BAPN, the Belgian Anti-Poverty Network, who asked all

(democratic) political parties to answer 5 questions, the main question was: 'do you commit yourself to raise the lowest incomes above the poverty line, without additional conditions?'. All (democratic) political parties answered the question positively, however, in the additional information, some restrictions were added.

We also presented the common roadmap to some MEP (candidates). Some of them committed themselves to –if elected- support our demands.

Now the elections are over, we will contact the politicians again, and remind them at the promises made, and try to have their active support for our recommendations.

e) National Conference

An important step was our national conference, which took place on the 10th of June, in the Federal Parliament. The title of the conference was '***Towards the progressive realization of an accessible, adequate minimum income***'.

All BMIN partners were involved in the preparation, and several partners of BMIN and EMIN also played an important active role during the conference.

Julien Van Geertsom, President of the PPS Social Integration, anti-Poverty Policy, Social Economy and Federal Urban Policy hosted the conference. Barbara Helfferich, Director of EAPN presented the EMIN project in General. Elke Vandermeerschen and Jonathan Devillers, from BAPN presented the obstacles related to accessible adequate minimum income in Belgium. The EU roadmap was presented by Anne Van Lancker, the EMIN policy coordinator. The policy officer responsible for the French part of the EMIN network, Sylvie Hanocq, presented the French experiences. (See Annexe: Programm of the Conference)

After the presentations, we will had a political debate, with representatives from all major democratic political parties of Belgium. The trade unions and anti-poverty organizations, active members of the BMIN network, will presented our recommendations to the politicians. (See Annex: Political Debate)

Stephan Backes, the coordinator of BAPN presented the conclusions.

With this debate we wanted to disseminate the work of BMIN, and build further consensus towards progress on the accessibility and adequacy of the minimum income in Belgium and Europe.

There were 80 participants, among which as well people experiencing poverty, social workers, representatives of civil society, academic experts, social partners, politicians,...

We disseminated largely the results of this conference.

Conclusion: results !?

The new governmental agreement is very disappointing. This weakens the hope for progress on a short term. Nevertheless, we have the feeling that with this EMIN project, we did realized some positive evolutions, and we should and will continue to build further on this.

- 1) Growing consensus in civil society on the urgency of adequate and accessible income schemes

Though it's not at all reflected in the new governmental agreement, there's a growing consensus in civil society that the raise of the lowest incomes is not only a positive step forward, but even a high priority !

Some examples that illustrate this evolution:

- The 'Netwerk tegen Armoede' (the Flemish Anti-Poverty Network, member of BMIN) organized a petition demanding the augmentation of all lowest incomes, massively signed by individuals (amongst them several politicians) also several hundreds of organizations signed this petition !
- In the reactions given by civil society (several organizations, NGOs, individuals,..), on the results of the federal elections, the call to the new government, for an augmentation of the lowest incomes was unanimous:
<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2014/05/26/verkiezingen-2014-reacties-peter-mertens-yasmine-kherbache-ieders-stem-telt-abvv-cdv-ferdi-de-ville-netwerk-tegen-armoede-111111-philippe-van-parijs-acw-meyrem-almaci>

- 2) Political support for accessible adequate minimum income schemes

As mentioned above, before the elections in Belgium, we sent some questions to all the major political parties. One of the questions was : 'do you commit yourself to raise the lowest incomes above the poverty line, without additional conditions ?'. All (democratic) political parties answered the question positively, however, in the additional information, some restrictions were added.

Following the answers of the different political parties, there is a broadened support base for more adequate and more accessible minimum income schemes in Belgium.

Unfortunately, this was not translated in the new government agreement, see 5) Apparently, the elected politicians do not seem to remember their answers or changed their mind.

- 3) Progress made in the realization of adequate minimum income

A first positive step forward, was the result of the negotiations between the Belgian government and the social partners last year. They made an agreement on the biannual adaptation to the level of prosperity of the allowances with 2% every two year.

4) 17 th of Octobre: International day of the fight against poverty

On the 12th of Octobre, the Anti-Poverty Networks organised with the support of some BMIN partners (especially trade unions) a national manifestation, for more adequate minimum income schemes. More then 700 people participated, among which people experiencing poverty, NGOs, trade union members, academics, decision makers,...

This manifestation was covered by a succesfull media campaign :

<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/videozone/programmas/journaal/2.36078?video=1.2116803>

<http://www.brusselnieuws.be/nl/nieuws/700-mensen-betogen-voor-inkomens-boven-armoedegrens>

http://www.standaard.be/cnt/dmf20141012_01316657

<http://nl.metrotime.be/2014/10/12/news/honderden-mensen-betogen-tegen-armoede-in-brussel/>

<http://www.dewereldmorgen.be/foto-reportage/2014/10/12/mensen-in-armoede-betogen-voor-een-hoger-minimuminkomen>

5) A new government : an inflation of missed opportunities !

A lot of actions of the BMIN network aimed to influence the new government(s), cause we considered it to be an excellent opportunity for change and improvement. Unfortunately, now we have a new government and got access to the governemental agreement, it's obvious that these opportunities aren't grasped at all, on the contrary !

Even though all political parties have proposed to lift the lowest incomes above the European poverty treshhold, (before the elections, also during our conference !), the agreement of the new government does not look very promising. The federal government wants to take all other social benefits in account to calculate whether an allocation is above the poverty treshhold. It is highly insecure that this will lead to an improvement of the situation.

The federal government announced an index jump in 2015, it's not clear how they plan to spare the lowest incomes, how the adaptation to the level of prosperity will happen. The precise impact of the index jump is unclear.

So, there's a strong pressure on the income side. Furthermore, some asocial (tva) taxreforms are announced, which will have a negative impact on people's buying power.

Link with Active Inclusion ?

The announced employment policies are not based on an active inclusion approach, on the contrary, they could push people away even further from the labourmarket : unemployment benefits are conditionalised even stronger. With the excess of forced labour !³

Under the disguise of « reintegration », disabled people can lose their benefits.

Also for elder people, the new governmental agreement brings a lot of insecurity and potential social exclusion, low pensions are being decreased, in some cases even underneath the minimum pension, so people will have to rely on the income guarantee for elderly people.

4) Future activities

a) Reinforcing the network

- We aim to broaden and strengthen our partnership, have our roadmap signed by other partners, amongst others the mutualities
- We will try to build alliances with the employers.

b) Communication strategy

We will continue to communicate actively on the BMIN network, the work that is done in this project, the results and the challenges. The communication strategy aims also to break stereotypes, influence public opinion, distribute knowledge...

c) Advocacy strategy

The advocacy strategy will be an important element of the BMIN project, now and in the future. Now this strategy aims at influencing the governmental agreement, and hopefully in the future, we will also have a focus on the implementation of the measures announced in the agreement.

d) Embed in existing structures :

³ Trade Union Study Centres compared the relevant paragraphs from the governmental agreement with international definitions of forced labour and came to this conclusion.

Towards the end of the project, we will try to embed the BMIN network also in other existing structures, as the Belgian Platform of the fight against poverty and social exclusion Europe 2020.

e) To be discussed...

Towards the end of the project, we will evaluate the results, and build common steps to continue the cooperation between all partners to keep on striving for the realization of adequate and accessible Minimum Income schemes in Belgium and Europe.

Annexes:

- 1) Signed Memorandum
- 2) Program BMIN Conference
- 3) Political Debate BMIN Conference

Annexe 1: Signed Memorandum BMIN

PDF version in attachment

Conférence BMIN

Vers la réalisation progressive d'un revenu minimum adéquat et accessible

10 juin 2014 | 13h00 - 17h00

Parlement fédéral (Salle du Congrès) | Rue de Louvain 21 | 1000 Bruxelles

PROGRAMME

- 13h00 **ACCUEIL**
- 13h30 **INTRODUCTION**
Julien VAN GEERTSOM, Président du Comité de Direction SPP Intégration Sociale
- 13h40 **PRÉSENTATION DU PROJET EMIN (EUROPEAN MINIMUM INCOME NETWORK)**
Barbara HELFFERICH, Directrice de European Anti-Poverty Network (EAPN)
- 13h50 **LES SEUILS EN BELGIQUE POUR UN REVENU MINIMUM ADÉQUAT ET ACCESSIBLE**
Elke VANDERMEERSCHEN, Responsable du réseau BMIN, Chargée de mission du Réseau Belge de Lutte contre la Pauvreté (BAPN), et Jonathan DEVILLERS, Témoin du vécu, BAPN
- 14h05 **FEUILLE DE ROUTE UE : PRÉSENTATION**
Anne VAN LANCKER, Coordinatrice politique, EMIN
- 14h25 **EXPÉRIENCE DU RÉSEAU REVENU MINIMUM EN FRANCE**
Sylvie HANOCQ, Responsable de projet, Agence Nouvelle des Solidarités Actives (ANSA)
- 14h40 **DÉBAT POLITIQUE**
- Présentation des recommandations par les partenaires BMIN
 - Débat avec les partis politiques
- 16h10 **CONCLUSIONS**
Christine MAHY, Présidente de BAPN

16h25

RÉCEPTION

Les partenaires de BMIN :

Réseau Belge de Lutte contre la Pauvreté (BAPN) - ABVV-FGTB - ACLVB-CGSLB - ACV-CSC - Brussels Platform Armoede (BPA) – Dynamo International - Forum Bruxellois de Lutte contre la Pauvreté (FBLP) - Netwerk tegen Armoede (NtA) - Réseau Wallon de Lutte contre la Pauvreté (RWLP) - Marie-Thérèse Casman (sociologue Université de Liège) - Bérénice Storms (chercheuse senior UA, directrice de l'étude Cebud) - Karel Van den Bosch (Herman Deleeck Centrum voor Sociaal Beleid) – Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale – SPP Intégration Sociale, Lutte contre la Pauvreté, Economie Sociale et Politiques des Grandes Villes

Annexe 3: Political Debate BMIN Conference

Politiek debat BMIN conferentie

Chris Serroyen (ACV-CSC):

België heeft zich verbonden om te armoededoelstelling van de Europa 2020-strategie te behalen. Dit komt tot uitdrukking in het NHP. Ook al is armoede meer dan enkel een geldgebrek, geld is wel de kern van armoede. Om de armoededoelstelling te bereiken is het dan ook noodzakelijk om in te werken op de sociale minima van de sociale bijstand en sociale zekerheid. We verwachten dan ook dat de lopende en komende legislatuur tegen 2018 (de cijfers in 2020 zijn gebaseerd op de telling in 2018) alle minima van de sociale bijstand en sociale zekerheid optrekt tot de Europese norm (60% van het mediaaninkomen). We vragen dan ook om 1) minstens te indexeren op basis van getrouwe index, d.w.z. de index die de ware evolutie van de levensduurte weerspiegelt, en 2) dat de welvaartvastheid correct wordt uitgevoerd, en daarvoor zal een 3x2% niet volstaan. We vragen om tegen 2018 fasegewijs te komen tot de Europese armoedenorm. Hierbij dient jaarlijks geactualiseerd te worden en ook gespiegeld te worden aan de referentiebudgetten.

Jean-François Tamellini (ABVV-FGTB):

Onderwerp van de vraagstelling is de verschuiving van het 'verzekerd' karakter van de sociale zekerheid naar een systeem van bijstand. Deze verschuiving gebeurt progressief en mechanisch. Voorbeelden: werklozen die naar de bijstand worden geleid; ontwrichting van het systeem van brugpensioen leidt tot werkloosheid; gehandicapten die verplicht worden om op de arbeidsmarkt toe te treden, ook al is er geen aangepast werk. Gaan de politici verder de weg blijven vervolgen die leidt tot meer armoede of gaan ze zich richten op het versterken van het 'verzekerd' karakter van de sociale zekerheid via een versterking van de sociale uitkeringen. En daarbij de bijkomende vraag : hun standpunt rond het herzien van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen en leefloon.

Arne Proesmans (Netwerk tegen Armoede):

Begint met voorbeeldje in Engeland waar 13 daklozen gedurende één jaar een budget kregen; leidde tot positieve resultaten. Maar in België leeft te sterk de vrees dat mensen misbruik maken van het systeem van sociale bijstand en sociale zekerheid, dat er teveel onterecht sociale bijstand wordt verleend. En daar moet tegen ingegaan worden! Wij gaan ervan uit dat wanneer je mensen perspectieven geeft (minimuminkomen), ze hun weg wel zullen zoeken. De voorwaarden en drempels die nu bestaan komen vanuit dit wantrouwen. En dit moet stoppen. Twee concrete pistes (vraagstellingen):

- maximaal automatisering van rechten: Is dit alleen maar technisch moeilijk of zijn er ook andere redenen waarom dit niet gebeurt (politieke onwil, budgettair). Wil men een automatisering en heeft men er de middelen voor over om dit te realiseren ?

- diensten moet proactief op zoek gaan naar mensen voor het openen van hun rechten: is dit een piste? En kunnen de diensten hierin ook financieel tegemoet gekomen worden ?

Antwoorden politici

Tom Vandenbrande (Groen)

Vraag 1: In ons programma vind je quasi alle zaken terug die in het BMIN-memorandum naar voor geschoven worden. Dus qua oplossingen onderschrijven we volledig het BMIN-memorandum.

Wij willen de uitkeringen redelijk snel optrekken tot aan de armoedegrens. In ons programma trekken we hiervoor 1,9 miljard uit (en geen 1,5 miljard, want de armoede stijgt jaarlijks). We hebben ook een systeem van kinderbijslag uitgewerkt waarin er meer gegeven wordt aan gezinnen die het meer nodig hebben. Een armoedetoets hierop wees uit dat dit de armoede reduceert van 11% tot 5%. We onderschrijven ook de welvaartvastheid van de uitkeringen.

Vraag 2: Het belangrijkste is niet welk systeem uitbetaalt, maar wel de mensen en het traject van de mensen. Het beleid moet een humane benadering hebben van wat de ambities van de mensen zijn. Zo moet *begeleiding* van de werkzoekende centraal staan in het systeem van de werklozen. En in het systeem van brugpensioen moet er een complementair beleid gevoerd worden dat er voor zorgt dat mensen kunnen en willen langer blijven werken. Dus hier inzetten op de kwaliteit van het werk.

Vraag 3: Het is evident dat rechten automatisch moeten worden toegekend en dat hiervoor de nodige middelen worden gegeven. Alle info van de verschillende databanken moeten gekoppeld worden en er moet een systeem ontwikkeld worden dat er nog maar een minimum aan extra info moet gevraagd worden. Dit is zo reeds voor ondernemingen, belastingen. Het is niet meer als normaal dat dit ook zo gebeurt voor mensen aan de onderkant van de samenleving. Daarnaast moet er ook energie gestoken worden in het perspectief geven aan mensen. Vb. arbeidsmarkt. Werklozen worden nu gesanctioneerd wanneer ze geen werk vinden, maar er moet een complementair beleid ontwikkeld worden dat ondernemingen steunt in een voor hen moeilijk op te vullen job. Zo worden werkzoekende en werkgever dichter bij elkaar gebracht. Dit is een positievere benadering dan sanctioneren.

Bijkomende vraag: *kunnen we uit je antwoord op vraag 2 afleiden dat Groen de verschuiving tussen de verschillende systemen wil tegengaan door in het werkloosheidssysteem begeleiding centraal te stellen, door de brugpensioenleeftijd niet te verhogen maar ervoor te zorgen dat de mensen spontaan langer blijven werken door het creëren van goede werkomstandigheden voor oudere mensen ?*

M.b.t. het werkloosheidssysteem: werklozen begeleiden is evident en tegelijkertijd is het belangrijk om alle werkloosheidsuitkeringen op te trekken tot minstens de armoedegrens. De maatregel van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen moet teruggeroepen worden.

M.b.t. het systeem van brugpensioen: Er moet een kwalitatief goede loopbaan aan iedereen gegarandeerd worden. Reeds vanaf het begin van de loopbaan moeten signalen kunnen opgevangen

worden die een aangepaste job vereisen. Op die manier wordt brugpensioen minder belangrijk, ze hoeft niet afgeschaft te worden, want er zullen steeds uitzonderingen blijven. Maar met zulk een systeem zullen er minder uitzonderingen zijn.

Bijkomende vraag: ziet u een automatisch toekennen van het leefloon mogelijk ?

JA

Benoît Dispa

Vraag 1 : IK onderschrijf volledig de eis voor het optrekken van de sociale minima en de inspanningen die hiervoor gedaan moeten worden. Ik ben ook geen voorstander om te raken aan het indexsysteem. Het is hét systeem om de koopkracht te verzekeren, zeker voor de mensen in armoede. Ook de welvaartvastheid van de uitkeringen moet verzekerd zijn. Dit vraagt aan het beleid een herinvestering, weliswaar rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden. Maar het moet een prioriteit zijn, België telt immers meer dan 2 miljoen mensen met een armoederisico. We hebben hier een plicht tot solidariteit, vandaar dat ik ook geen enkele reserve heb ten aanzien van het BMIN-memorandum.

Vraag 2 : Elke verschuiving naar een systeem van bijstand is niet wenselijk. In tegendeel, wij dringen er sterk op aan opdat eenieder erkent wordt in zijn rechten en zijn mogelijkheden om een waardig leven te leiden. Dit vraagt een veel breder antwoord dan enkel een debat over minimuminkomen. Ook vorming, onderwijs,... zijn cruciaal. Op het probleem van armoede is er geen pasklaar antwoord of oplossing. We moeten in verschillende domeinen investeren, huisvesting (goede woonst als toegangspoort tot stabiliteit in het leven), er is de toegang tot recht op inkomen, op werk, er is de voedselhulp, En daar bovenop is er de plicht tot het ondernemen van fundamentele acties op de arbeidsmarkt. Want werk blijft de sleutel tot sociale integratie en tot verbetering van het individueel inkomen. Daarom heeft onze partij tijdens de verkiezingscampagne een fiscaal hervormingsprogramma voorgesteld (wordt kort uitgelegd). Deze hervorming, budgettair neutraal, is volledig gericht op het creëren van banen. De oplossing bevindt zich in het hebben van werk, en niet in het krijgen van bijstand. Wat betreft de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen : deze hervorming heeft als voordeel dat de uitkering hoger ligt gedurende de eerste periode van de werkloosheid. Maar onvoldoende in de laatste periode. Dit moet gecorrigeerd worden. Het is niet normaal dat de uitkeringen onder de armoedegrens liggen. Vereist een herziening.

Vraag 3 : Gaat over het beeld dat men heeft over de genietters van sociale uitkeringen, nl. profiteurs. Onze partij en ikzelf herkennen ons hier niet in. We mogen dan ook de kwestie van sociale hulp niet begrijpen vanuit de hoek van verdenking tot fraude.

We leven in een complexe administratieve wereld. Soms kunnen lokale initiatieven (vb. een speciaal opgerichte gemeentelijke dienst i.s.m. met lokale verenigingen) beter de problemen van vb gehandicapten identificeren, beter dan een hoop papieren en vragenlijsten. Onze partij is voorstander voor automatisering van rechten. ja voor het versnellen van de opening van rechten, ja voor de automatisering ! Onze partij heeft tevens gepleit opdat alle bevoegdheden die van federaal naar regionaal komen, ook op regionaal niveau behandeld zullen worden volgens het principe van participatie van sociale partners.

Bijkomende vraag: Heeft de partij reeds een evaluatie uitgevoerd over het systeem van de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen ?

Onze partij neemt hierin geen vijandig standpunt in. Uiteraard mag het niet over een sanctioneren gaan, maar we blijven het principe van individuele verantwoordelijk belangrijk stellen. Solidariteit is nodig, maar de individuele verantwoordelijkheid moet blijven. Vandaar dat we het belangrijk vinden dat alle systemen van individuele begeleiding uitgebreid moeten worden.

Bijkomende vraag : is de automatisering van het recht op leefloon denkbaar ?

Al wat een automatische toekenning en vereenvoudiging van de procedure ten goede komt, en wat het risico op een arbitraire toekenning vermindert, is welkom.

Jan Spooren (NVA)

Algemeen over BMIN-memorandum: NVA onderschrijft 100% de doelstelling van armoedebestrijding. In haar programma vind je meer dan de helft van de 14 eisen van BMIN terug. Maar NVA legt meer de nadruk op activering en de link naar tewerkstelling. Omdat werk de beste manier is om uit de armoede te blijven of er terug uit te geraken, ook al is dit niet voor iedereen mogelijk (persoonlijke redenen, vb. handicap; contextuele redenen, te weinig jobs). NVA legt ook sterk de nadruk op werk omdat dit de sociale zekerheid financieerbaar houdt op lange termijn.

Vraag 1 : ja voor het verhogen van uitkeringen. we willen het leefloon *onmiddellijk* optrekken tot aan de Europese minimumgrens. En in 2015 willen we de minimumpensioenen optrekken tot aan die grens. Eenmaal deze inhaalbeweging gemaakt moeten de sociale uitkeringen jaarlijks geïndexeerd worden. We willen een slimme index, d.w.z. op een bepaald moment op het jaar, zodat die meer voorspelbaar is. Naast deze voorstellen heeft NVA ook andere voorstellen om armoede te bestrijden, in de kinderbijslag, begeleiding naar werk ook voor leefloners.

Vraag 2 : Ik ben het volledig eens met het zelf initiatief nemen, zelf het heft in handen nemen en de mensen niet culpabiliseren. Wij zeggen altijd dat, als er iets niet marcheert, dit niet de fout is van de mensen, maar een fout van het systeem. Vb prepensioenen Ford Genk.

Over drempels verlagen en wantrouwen wegnemen, dit is nodig. Komen we op het vraagstuk van de non take up. Hier moeten we iets aan doen, oa. op lokaal vlak. We moeten gaan naar een situatie waar rechten automatisch worden toegekend en waar de verantwoordelijkheid om rechten af te dwingen, niet ligt bij het individu, maar bij de beleidsmakers en de diensten. Hiervoor zal sterk geïnvesteerd moeten worden in informatica.

Vraag 3 : Actoren in het veld moet proactief samenwerken, omdat armoede nooit 1 probleem betreft. Er moet gestart worden vanuit het individu, waarrond een pakket hulpverlening wordt uitgewerkt. 'Ketenzorg'

Bijkomende vraag : U hebt een pleidooi gehouden voor de overgang van werkloosheid naar sociale bijstand. Waarom wil je dat ?

Om het principe van de 'sociale verzekering' in de sociale zekerheid te versterken, om de link tussen 'wat men bijdraagt' en 'wat men terugkrijgt' terug strakker te maken. Deze logica heeft als gevolg dat in het begin van de werkloosheidsperiode de uitkering hoger ligt, maar na 2, 3 jaar zonder werk, verdwijnt deze link en kom je in het systeem van sociale bijstand.

Dus, een verzekering is per definitie tijdelijk ?

Neen, niet als je het over pensioenen hebt, wel als het over werkloosheid gaat.

Johan Vandenbussche (PS)

Vraag 1 : Akkoord over het verhogen van de inkomen. De PS viseert een 10% verhoging op 5 jaar, met behoud van de welvaartvastheid en de actuele index. Maar in de discussie over inkomen moet steeds voor ogen gehouden worden dat het beschikbaar inkomen niet achteruit gaat. Daarom moet in de discussie over huurprijzen, maatregelen in de gezondheidszorg, openbaar vervoer,.. steeds de armoedetoets doorgevoerd worden.

Vraag 2 : We moeten deze verschuivingen vermijden en ook vermijden dat het ene systeem voor het andere systeem moet gaan betalen.

Wat de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen betreft: we zijn bereid om hierover terug te onderhandelen. Nu we een beter idee hebben van de maatregel, kunnen we nagaan in hoeverre ze adequaat is en waar geredigeerd moet worden.

Vraag 3 : we zijn voor automatisering van toekenning van rechten. Er zijn al stappen gezet (vb. medisch dossier). De hele discussie rond de automatisering moet in een breder kader geplaatst worden en er moeten ook randvoorwaarden in het oog gehouden worden. Zo is er het recht op privacy. We moeten er ons ook voor behoeden om geen extra voorwaarden op te leggen. We moeten ook de nodige aandacht hebben om toe te werken naar een betere dienstverlening van de OCMW's (vorming, aantal maatschappelijk werkers, naar de mensen toe gaan) en hiervoor de nodige middelen voorzien.

Bijkomende vraag : *Heeft de PS reeds een evaluatie gedaan rond de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen ?*

Ja. De discussie moet opnieuw geopend worden, inclusief volgende vragen: wat na enkele jaren ? wat te doen op het moment wanneer de arbeidsmarkt niet meer lijkt te beantwoorden aan de vraag en de noden van de mensen.

Bijkomende vraag : *Automatisch toekenning van het leefloon ?*

Ja, met dien verstande dat er ook rekening gehouden wordt met de privacy. Het mag niet zo zijn dat mensen; omwille van dat statuut, gestigmatiseerd worden. Er moet ook rekening gehouden worden met een heel systeem dat achter het statuut zit. Het gaat niet alleen over leefloon, maar er zijn ook de afgeleide rechten.

Muriel Gerkens (Ecolo)

Vraag 1&3 : Wat betreft het niveau van het minimuminkomen en het instellen van een referentienorm voor een waardig inkomen : JA. Sinds jaren vraagt Ecolo/Groen een verhoging tot aan de armoedegrens en een individualisering in de toekenning ervan. En daarbij ook natuurlijk de welvaartvastheid en indexering van de uitkeringen. Het principe van het verzekeren van een waardig inkomen aan iedereen is voor ons emancipatorisch beleid (politique d'émancipation). Dit wil zeggen, vanaf het moment dat er voorwaarden opgelegd worden, installeert men een systeem van wantrouwen en uitsluiting en komt men in een regime van bijstand, waarin een aantal verwachtingen aan de mensen worden opgelegd. En dit is geen systeem dat mensen toelaat een levensproject te creëren en zich te ontwikkelen op professioneel of sociaal vlak. Daarom verdedigen we ook de automatische toekenning van het leefloon en andere sociale rechten.

Belang ook om proactief op zoek te gaan naar de mensen, vandaar de noodzaak van plaatselijke diensten (services de proximité) die de mensen begeleidt in hun 'projet de vie'.

Vraag 2: Ecolo heeft steeds gestreden tegen de degressiviteitsmaatregel en uitsluiting van werklozen, omdat dit armoede creëert. We blijven vechten. Zeker omdat we merken dat mensen uit statistieken verdwijnen, dus op straat belanden. En ook hier zijn het weer de meest kwetsbare personen/families die het eerst slachtoffer worden van zulke maatregel.

Ecolo heeft steeds verdedigd dat sociale partners betrokken moeten worden in de verschillende beleidsbevoegdheden. En naast de sociale partners, moeten hier ook de gebruikers vertegenwoordigd zijn.

Bijkomende vraag : *U spreekt van automatische toekenning van het leefloon op het oprichten van plaatselijke diensten voor begeleiding. Hoe zie je dat ? Immers, het leefloon komt tegemoet aan een onmiddellijke behoefte, terwijl de staat maar iemands inkomenssituatie van twee jaar terug kent.*

Het is volledig mogelijk om de actuele situatie van iemand in een systeem te kennen. Als er op een bepaald moment geen tussenkomsten meer gegeven worden, moet er op zoek gegaan worden naar deze persoon.

Wat betreft de plaatselijke diensten: de voorbije jaren werd op federaal niveau het systeem van de dienstencheques (titres services) ontwikkeld. Wat belet ons om dit systeem te herzien en te integreren in plaatselijke diensten in samenwerking met andere sociale diensten. Wanneer het mensen betreft met een armoederisico zijn er uiteraard verschillende sociale actoren betrokken om de mensen te begeleiden. De verplichting tot activering ligt voor mij in de eerste plaats bij de diensten. Als hier goed gewerkt wordt, kan er een relatie opgebouwd worden met de persoon en samen een verdere weg afgelegd., vb zoeken van werk.

Peter Van Velthoven (SP.A)

Vraag 1 & 2 : Voor SPA is het klaar en duidelijk : verhoging van de uitkeringen tot boven de armoedegrens, welvaartvastheid en indexering. Voor SPA is de piste van werk belangrijk: inkomen uit *duurzaam* werk is een oplossing om uit armoede te geraken. Inzetten op werk betekent jobs creëren

en betekent ook dat je niet kunt maken dat je werkloosheidsuitkeringen beperkt in tijd. Voorbeeld : Ford Genk. En dit wegens het 'verzekeringsprincipe'. In de toekomst zal de discussie rond de degressiviteit niet zozeer rond deze degressiviteit gaan, maar eerder rond de kwestie dat mensen jaren lang bijgedragen hebben en dan na drie jaar in de bijstand terecht komen. En ik denk dat, met alle respect voor de OCMW's met hun beperkte middelen, zij minder geëquipeerd zijn dan de VDAB om mensen toe te leiden naar werk (en ook VDAB kan beter).

Over brugpensioen: is er mee eens dat de leeftijd voor een conventioneel brugpensioen omhoog getrokken is. Het is fundamenteel anders daar waar het gaat over brugpensioen bij herstructurering (werkgever dient premie te betalen).

Vraag 3 : automatische toekenning van rechten: ja, uiteraard met respect voor de privacy. Er moet ook proactief naar de mensen op zoek gegaan worden.

Bijkomende vraag : *heeft de partij al werk gemaakt van een evaluatie van het degressiviteitsmaatregel ?*

Heb dit nog niet gezien, er zijn ons al wel een aantal negatieve situaties ter ore gekomen. We staan open voor aanpassing. Maar ik denk dat wanneer de uitkeringen opgetrokken worden tot boven de armoedegrens, er al een deel van het probleem opgelost is.

Philippe Goffin (MR)

MR legt sterk het accent op werk en de vorming van de werkzoekende. Vormingen moet afgestemd zijn op de evolutie in de maatschappij.

Vraag 1 : de MR onderschrijft volledig de EU 2020-doelstellingen, die gebaseerd is op activering door werk. Hier zijn we voorstander van, ook voor de welvaartvastheid en indexering. Ook al legt de budgettaire realiteit beperkingen op. We moeten de moed hebben om erover te praten.

Vraag 2 : de degressiviteit van werkloosheidsuitkeringen: de evaluatie is nog niet voldoende gemaakt binnen MR. We hebben de maatregel verdedigd, nu moet ze geëvalueerd worden op haar efficiëntie.

Vraag 3 : we pleiten voor het vergemakkelijken en vereenvoudigen van de toegang tot rechten. Wijst op het belang van de het werk van de sociaal werker, en het contact tussen hem en de hulpvrager.

Bijkomende vraag : *MR wil uitkeringen verhogen tot de armoedegrens maar er moet rekening gehouden worden met budgettaire beperkingen. Betekent dit dat het misschien niet gaat gebeuren, of alleen als de budgettaire situatie dit toelaat of is het een prioriteit?.*

Ik zou graag zeggen dat we het onmiddellijk doen, maar ik mag niet liegen. De doelstelling is om dit te doen en wel zo vlug mogelijk.

Mie Branders (PVDA)

Vraag 1 : Al de punten van het BMIN-memorandum staan ons programma.

Ik wil nog iets aanraken wat hier vandaag nog niet ter sprake is gekomen : het geld moet ergens vandaan komen ! Niet de werklozen moeten geactiveerd worden, maar wel de rijkdom ! (door afschaffing notïële interesten en invoeren van een miljonairstaks).

Vraag 2 :

Iedereen heeft het recht om zolang te werken als hij zelf wil. We willen geen verhoging van de pensioenleeftijd boven de 65 jaar, we willen wel dat prepensioen mogelijk is op 58 jaar.

Jobs creëren is nodig en hierin heeft de overheid een belangrijke rol (geen privatisering).

Vraag 3 : automatisering van toekenning rechten: het gaat hier niet om technische problemen, maar politieke onwil.